

Opisi standarda za odgajatelje i učitelje koji provode Program Korak po korak

Standardi za odgajatelje/učitelje koji provode Program Korak po korak

Zamišljeno je da standardi za odgajatelje/učitelje Programa *Korak po korak* budu kvalitetne smjernice za odgajatelje i učitelje u razrednoj nastavi koji nastoje djeci i njihovim obiteljima pružiti uzorno odgojno-obrazovno iskustvo. Standardi predstavljaju esencijalna znanja, vještine, strategije, dispozicije i obveze odgajatelja i učitelja koji podržavaju filozofiju i ciljeve Programa *Korak po korak*. Ovi standardi, u svim područjima, nastoje učvrstiti nastavnu praksu usmjerenu na dijete koja olakšava učenje na načine sukladne dječjem rastu i razvoju. Iako standardi zapravo često zahtijevaju dugoročne izmjene u nastavnoj praksi, oni također mogu nadahnuti odgajatelje i učitelje na svim razinama da u svojoj praksi uvode mala, ali učinkovita poboljšanja. Popisi pokazatelja kvalitete mogu pomoći pojedinim odgajateljima/učiteljima da zabilježe standarde koje su već dosegli, kao i one koje tek žele zadovoljiti. Vrsni odgajatelji i učitelji koji provode Program *Korak po korak*, dosljedno rade u skladu s ovim visokim standardima te mogu uvelike poboljšati odgojno-obrazovno iskustvo djece te pozitivno utjecati na budućnost društva.

Individualizacija

Standard: *Primjenjujući svoja znanja o razvoju djeteta te koristeći odnose koje grade s djecom i njihovim obiteljima, odgajatelji/učitelji znaju prepoznati i cijeniti raznolikost svake grupe/razreda te reagirati na jedinstvene želje i potencijale svakog pojedinog djeteta.*

Djeca se veoma razlikuju po načinu i ritmu rasta, po razmišljanju, jezičnim vještinama te socijalnim ponašanjima zbog osobnih karakteristika, kulturoloških vrijednosti ili zbog nekih posebnih razvojnih potreba ili potreba u učenju. Vrsni odgajatelji i učitelji u razrednoj nastavi znaju kako se djeca razvijaju i uče, poznaju karakteristike svakog pojedinog djeteta njima povjerenom na brigu te se upoznaju s kulturom, povijesti i sustavom vrijednosti njihovih obitelji. Kroz redovite, pozitivne kontakte sa svakim pojedinim djetetom, odgajatelji/učitelji razvijaju odnose pune nježnosti te otkrivaju mnoge jedinstvene, osobne kvalitete i akademske potencijale svakog djeteta. Priznajući i smještajući te razlike u ambijent vrtičke sobe, odnosno učionice, odgajatelji/učitelji pokazuju da ih cijene.

Okrúženje za učenje

Standard: *Uređujući prostor na načine koji najbolje omogućuju djeci da se upuste u avanturu učenja, vježbaju demokraciju, te rade kako samostalno tako i s drugima, odgajatelji/učitelji stvaraju sigurne, poticajne, inkluzivne sobe/učionice.*

Struktura okruženja za učenje duboko utječe na odgojno-obrazovno iskustvo svakog djeteta. Odgajatelji/učitelji pažljivo razmišljaju kako urediti i prilagoditi fizički prostor u kojem će se djeca moći sigurno kretati za vrijeme individualnih i grupnih aktivnosti. Kada se ukaže potreba, unose izmjene i radne materijale u ovaj prostor kako bi zadovoljili potrebe različitih dobnih skupina i/ili nekog pojedinog djeteta. Angažirajući djecu kao aktivne sudionike u postavljanju jasnih očekivanja, određivanju pravila i posljedica, promiču se demokratske vrijednosti na kojima se temelji socijalna i emocionalna klima okruženja za učenje. K tomu, odgajatelji/učitelji neprekidno njeguju sposobnost djece da sama biraju i rade kao samostalni učenici, a stvaraju i situacije u kojima djeca mogu raditi s drugima, izmjenjujući se i pomažući jedni drugima da dođu do rezultata.

Sudjelovanje obitelji

Standard: *Odgajatelji/učitelji izgrađuju partnerski odnos s obiteljima kako bi pružili najbolju podršku djeci pri učenju te im pomogli u skladu s njihovim razvojnim potrebama.*

Vrsnim odgajateljima i učiteljima u razrednoj nastavi od neprocjenjive je vrijednosti uključivanje roditelja i obitelji u odgoj i obrazovanje njihova djeteta. Obitelji svojih učenika smatraju partnerima, te redovito komuniciraju s njima na različite načine, kako bi oni uvijek bili obaviješteni i kako bi pomogli svome djetetu u učenju.

Nadalje, obitelji su dobrodošle pridonijeti programu svojim interesima, hobbijima, kulturnim zaleđem, posebnim vještinama te tako pomoći odgajatelju/učitelju u ostvarenju ciljeva. Izvan vrtića/škole odgajatelji/učitelji i dalje podržavaju obitelji da u domu pomažu djetetovo učenje i razvoj te da dobiju usluge i pomoć za individualne potrebe svog djeteta.

Nastavne strategije za učenje s razumijevanjem

Standard: *Odgajatelji/učitelji osmišljaju i provode razne strategije koje omogućavaju bolje pojmovno razumijevanje te potiču inovativnost, kreativnost, samostalno ispitivanje, društvenu suradnju i istraživanje u okviru nekog nastavnog predmeta kao i kroz više njih.*

Odgajatelji/učitelji uviđaju potrebu za korištenjem različitih nastavnih pristupa koji odgovaraju različitim stilovima učenja, temperamentu i osobnosti svakog pojedinog djeteta. Kada odgajatelji/učitelji prilagođavaju radne materijale za nove upotrebe i potiču djecu da sama biraju kako će učiti, oni zapravo odgovaraju na potrebe, interese i različitosti svakog djeteta. Odgajatelji/učitelji raspoređuju djecu na različite načine i provode aktivnosti suradničkog učenja kako bi djeca postigla viši stupanj razumijevanja, održavala odnos suradnje sa svojim vršnjacima i razvila interpersonalne vještine. K tomu, odgajatelji/učitelji koriste razne razvojno-primjerene aktivnosti, pokuse i materijale kako bi djeci dopustili da počnu izgrađivati svoja osobna znanja i stvarati vlastitu sliku o svijetu oko sebe.

Planiranje i ocjenjivanje

Standard: *Odgajatelji/učitelji izrađuju planove koje temelje na državnim standardima, ciljevima programa i na individualnim potrebama djece te sustavnim pristupom promatraju i ocjenjuju napredak svakog pojedinog djeteta.*

Odgajatelji/učitelji vode računa o standardima postavljenima u državnom kurikulumu dok izrađuju promišljene planove koji odražavaju kako ciljeve kurikuluma tako i interese pojedinaca ili grupa u vrtičkoj grupi, odnosno razredu. Kroz dugoročno i kratkoročno planiranje odgajatelji/učitelji nastoje predvidjeti mnoštvo aktivnosti unutar dnevnog rasporeda koje odgovaraju stilovima učenja i sposobnostima svakog pojedinog djeteta te su, kad je potrebno, spremni izmijeniti rutine. Samostalno ili u timu odgajatelji/učitelji prikupljaju i ocjenjuju redovita promatranja, bilješke i dokumentaciju o napretku svakog djeteta. Ove se informacije tada koriste pri izradi daljnjih odgojno-obrazovnih planova za pojedince i grupu.

Stručno usavršavanje

Standard: *Odgajatelji/učitelji redovito procjenjuju i jačaju kvalitetu i učinkovitost svoga rada, te surađuju s kolegama na poboljšanju programa i nastavne prakse za djecu i njihove obitelji.*

Vrsni odgajatelji/učitelji kontinuirano razmišljaju i procjenjuju svoju učinkovitost, kao i učinkovitost nastavne prakse koju provode. Uče kako raditi nadgradnju na jakim stranama i planiraju usavršiti se u područjima gdje se ukaže potreba. Kako bi se i dalje stručno razvijali, odgajatelji/učitelji moraju koristiti svaku priliku za usvajanje novih znanja kroz literaturu, organizacije, različite izvore i obuku. Djeca će puno profitirati surađuju li odgajatelji/učitelji međusobno, poboljšavajući sveukupnu kvalitetu nastave i učinkovitost svog posla.

BIBLIOGRAFIJA

National Board for Professional Teaching Standards. (1995). *Early Childhood Generalist Standards for National Board Certification* Washington, DC

National Association for the Education of Young Children. (1998) *Accreditation Criteria & Procedures of the National Association for the Education of Young Children*. Washington, DC: NAEYC

